

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Факультет іноземної філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з навчально-наукової роботи

доц. В.А. Борисов

“ 30 ” _____ 2021 року

**ПРОГРАМА
КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ
З НІМЕЦЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ
ТА МЕТОДИКИ ЇЇ ВИКЛАДАННЯ**

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

освітня програма Німецька мова і література в закладах освіти

спеціальність 014.022 Середня освіта (Мова і література (німецька))

освітній рівень – перший (бакалаврський)

Харків – 2021

Розробники:

Скачкова Валентина Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент,
завідувач кафедри німецької філології

Сидоров Олег Вікторович – кандидат філологічних наук, доцент, доцент
кафедри німецької філології

Черкашин Сергій Володимирович – кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри німецької філології

Кошечкіна Тетяна Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент
кафедри німецької філології

Програма кваліфікаційного екзамену затверджена Радою факультету
іноземної філології

Протокол № 9 від “29” квітня 2021 року.

Голова Ради факультету іноземної філології _____ Г. Князь

Схвалено науково- методичною комісією факультету іноземної філології

Протокол № 8 від “26” квітня 2021 року

Голова науково-методичної комісії _____ І.Подгурська

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Підсумкова атестація студентів з німецької мови і літератури та методики викладання німецької мови є формою перевірки й оцінки науково-теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 014.022 Середня освіта (Мова і література (німецька)) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка і проводиться у формі кваліфікаційного іспиту. Для його проведення організується екзаменаційна комісія у складі голови кваліфікаційної комісії та 3 членів комісії.

На кваліфікаційний іспит виносяться питання, найбільш важливі для виявлення рівня теоретичної і методичної компетентності майбутнього вчителя німецької мови. Мета екзамену – перевірити підготовку здобувачів вищої освіти з фахових дисциплін, а також їх здатність і готовність реалізовувати набуті знання, вміння та навички в майбутній професійній діяльності, тобто визначити рівень підготовленості до виконання професійних завдань і продовження освіти.

Завдання кваліфікаційного іспиту передбачають виявити:

- рівень володіння та оперування поняттєво-категоріальним апаратом фахових дисциплін;
- рівень знань студентів з основних наук про сучасну німецьку мову;
- вміння визначати ключові проблеми фахових дисциплін, аналізувати мовні явища в діахронічному та синхронічному аспектах, у зіставленні з рідною мовою;
- рівень сформованості професійно-методичної компетентності майбутніх учителів німецької мови, необхідний для ефективно організації і проведення навчально-виховного процесу з німецької мови в закладах середньої освіти;
- рівень володіння практичними навичками користування німецькою мовою (рівень C1), що входять до складу комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти бакалаврського рівня;

- вміння зв'язно, логічно й аргументовано викладати думки, грамотно ілюструвати та презентувати опрацьовані матеріали.

Завдання білета формуються на компетентнісних засадах та поєднують виконання практичних задач із підведеним теоретичним підґрунтям та детальною експлікацією задіяних процесів та мовних і літературних явищ, які підлягають аналізу.

Білет включає:

1. питання з теоретичних фахових дисциплін (лексикологія, теоретична граматика, історія німецької мови);
2. питання з методики викладання німецької мови;
3. лінгво-стилістичний аналіз тексту та морфолого-синтаксичний аналіз позначеного в ньому речення.

Питання з методики викладання німецької мови:

1. Das Schulsystem in Deutschland. Die Grundschule. Die Hauptschule. Die Realschule. Das Gymnasium. Die Gesamtschule.
2. Ziele und Aufgaben des Deutschunterrichts in der Mittelschule. Die Zielstellungen für den Fremdsprachenunterricht. Kommunikation als Tätigkeit.
3. Die mündliche und schriftliche Sprachausübung. Produktive und rezeptive Sprachtätigkeiten.
4. Methode und methodisches Instrumentarium: Verfahren, Übungen und Mittel. 4 Klassen von Unterrichtsmethoden.
5. Grundgesetzmäßigkeiten und Prinzipien für die Arbeit an Sprachkenntnissen. Wozu dienen Fachmethodische Prinzipien.
6. Die spezifischen Merkmale der Fremdsprachenstunde. Was spielt die dominierende Rolle im Fremdsprachenunterricht. Fremdsprachenstundentypen.
7. Planung und Vorbereitung einer Unterrichtsstunde. Der gültige Lehrplan. Funktionen der Unterrichtsstunden. Abkürzungen im Unterricht.
8. Bestandteile der Fremdsprachenstunde. Das Schema und die Komponenten.

Die Zielformulierung.

9. Leistungskontrolle in der Unterrichtsstunde. Leistungsbewertung und Zensierung. Aktivierung und Motivierung in der Deutschstunde.

10. Hausaufgaben im Fremdsprachenunterricht. Arten und Formen der Hausaufgaben. Wichtige Potenzen von Hausaufgaben.

11. Die Arbeit an orthoepischen Kenntnissen. Die Arbeit an Aussprache und Intonation. Das phonetische Minimum für die allgemeinbildende Schule.

12. Die Vermittlung und Aneignung orthoepischer Kenntnisse. Eine der rationellsten Methoden dazu. Erarbeitung der Aussprache.

13. Die Herausbildung von Aussprachefertigkeiten. Zwei Arten von Fertigkeiten. Rezeptive und reproduktive Übungen.

14. Die Arbeit an lexikalischen Kenntnissen und Fertigkeiten. Die wichtigsten Einstellungen zur Verarbeitung und Aneignung des Wortschatzes.

15. Möglichkeiten für die Einführung von Lexik. Die Reihenfolge von Sprachtätigkeiten bei der Erstvermittlung der neuen lexikalischen Einheiten.

16. Die Bedeutungserschließung (Semantisierung). Mittel und Verfahren der Bedeutungserschließung. Drei Gruppen von Mitteln der Semantisierung.

17. Die Arbeit an einzelnen Wörtern. Die Aneignung der einzelnen Wörter. Die selbständige Arbeit am Wort. Das Speichern der Lexik.

18. Die Arbeit an grammatischen Kenntnissen und Fertigkeiten. Bedeutung und Hauptaufgaben der Grammatik im modernen Deutschunterricht. Methodische Regeln für das Erarbeiten grammatischen Stoffes.

19. Einführung neuer grammatischer Erscheinungen. Die Festigung und Aktivierung grammatischer Kenntnisse. Übungsformen.

20. Die Entwicklung des verstehenden Hörens. Gestaltung des Unterrichts für die Entwicklung des verstehenden Hörens.

21. Übungen zur Entwicklung des verstehenden Hörens. Komponentenübungen. Die Kontrollverfahren.

22. Die Entwicklung von Können im Sprechen. Zwei Möglichkeiten beim Gebrauch einer fremden Sprache. Initiatives und reaktives Sprechen.

23. Gestaltung der dialogischen Sprachausübung. Die Formen des Dialogs. Die Typen des Dialogs.
24. Gestaltung der monologischen Sprachausübung. Sprechübungen zur Entwicklung der Sprechfertigkeiten. Wichtige Mittel für die Entwicklung des Sprechens.
25. Die Entwicklung von Können im Lesen. Das Wesen des Lesens. Die Komponenten des Lesevorgangs. Die Entwicklung der Lesefertigkeiten auf der Anfangsstufe. Die Formen des Lesens. Der Begriff „das Einlesen“.
26. Methodisches Instrumentarium zur Entwicklung von Lesefertigkeiten und -fähigkeiten. Verfahren, Übungen und Mittel, bei denen fremdsprachige Lektüre generell verwenden kann.
27. Die Entwicklung des Schreibens. Auffassung von der sprachlichen Tätigkeit „Schreiben“. Bedeutung der Schreibfertigkeit. Schriftliche Übungen.
28. Die außerunterrichtliche und außerschulische Tätigkeit der Schüler im Fach Deutsch. Ziele, Inhalt und Formen der fachspezifischen außerunterrichtlichen und außerschulischen Arbeit. Die landeskundliche und Sprachzirkel. Der Briefwechsel.
29. Methodische Probleme des Anfangsunterrichts. Die Rolle des Lehrers. Das Lernregime. Kommunikation, Thema, Situation im Fremdsprachenunterricht.
30. Das Spiel als ein Mittel lernstimulierender Unterrichtsgestaltung. Der Einsatz von Spielen. Voraussetzung für einen erfolgreichen Spielablauf.

Література:

1. Богуш Н. М. Упровадження інноваційних методів і технологій на уроках німецької мови як засіб розвитку творчого потенціалу учнів / Таврійський вісник освіти.- 2013.- №4 (44).
2. Вишневецький О.І. Довідник учителя іноземної мови. – Київ. Рад. школа, 1982.
3. Жовківський А.М. Methodische Grundlagen für den Deutschunterricht in der Mittelschule // А.М. Жовківський . - Чернівці: Книги-21, 2007.

4. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Київ: Ленвіт, 2003.
5. Квасова О.Г. Основи тестування іншомовних навичок і вмінь: Навч. посіб. Київ: Ленвіт, 2009.
6. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник/ Кол. авторів під кер. С.Ю.Ніколаєвої. – К. Ленвіт, 1999.
7. Методика навчання іноземної мови в середніх навчальних закладах у таблицях/ За ред. С.В. Гапонової. – К. Ленвіт, 1999.
8. Ніколаєва С.Ю., Метьолкіна О.Б. Тестовий контроль лексичних навичок читання. – К. Ленвіт, 1997.
9. Панова Л.С. Обучение иностранному языку в школе. – К. Рад. Школа, 1982.
10. Петращук О.П. Тестовий контроль у навчанні іноземної мови в середній загальноосвітній школі. – К. Вид.центр КДЛУ, 1999.
11. Практикум з методики викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Посібник/ Кол. авторів під кер. С.Ю. Ніколаєвої. – К. Ленвіт, 2001.
12. Скалкин В.Л. Обучение диалогической речи. – К., 2004.
13. Сучасна технологія навчання іншомовного матеріалу в середніх навчальних закладах. / Під ред. С.Ю.Ніколаєвої. – К. Ленвіт, 1996.
14. Becker, G. E. Unterricht auswerten und beurteilen: Handlungsorientierte Didaktik, Teil 3. Weinheim, Beltz, 2007.
15. Becker, G. E. Unterricht durchführen: Handlungsorientierte Didaktik, Teil 2. Weinheim, Beltz, 2008.
16. Becker, G. E. Unterricht planen. Handlungsorientierte Didaktik, Teil 1. Weinheim, Beltz, 2007.
17. Perels F., Schmitz B. Training für Unterricht - Training im Unterricht: Moderne Methode machen Schule. Vandenhoeck&Ruprecht GmbH, Göttingen, 2007.
18. Siebert H. Methoden für die Bildungsarbeit. Perspektive Praxis. Bielefeld:

Bertelsmann, 2008.

19. Vielau Axel. Methodik des kommunikativen Fremdsprachenunterrichts.-
Cornelson Verlag, Berlin, 2001.

Питання з лексикології німецької мови:

1. Die Lexikologie als Bereich der Sprachwissenschaft. Gegenstand und Ziele der Lexikologie. Die Wege der Entwicklung der Lexikologie als Sprachwissenschaft. Die Lexikologie als Lehrfach.

2. Das Wort im lexikalisch-semantischen System. Synchronie und Diachronie bei der Betrachtung des Wortbestandes. Wesensmerkmale des Wortes und speziell des deutschen Wortes.

3. Die Bedeutung des Wortes. Struktur der Wortbedeutung. Typen der Wortbedeutung.

4. Bedeutungsbeziehungen im lexikalisch-semantischen System. Paradigmatische Beziehungen. Synonyme (im engen Sinne) und ihre Klassifikation.

Bedeutungsüberordnung und- unterordnung. Antonyme und ihre Klassifikation.

5. Semantische Felder. Lexikalisch-semantische Gruppen.

6. Syntagmatische Bedeutungsbeziehungen der lexikalischen Einheiten.

7. Kommunikativ begründete Systemveränderungen des Wortschatzes. Die Ursachen des Bedeutungswandels. Die Arten des Bedeutungswandels (logische Klassifikation).

8. Entlehnung. Die Arten und Formen lexikalischer Entlehnungen. Soziale und linguistische Ursachen der Entlehnung.

9. Wortbildung. Grundwortbildungsmodelle und Wortbildungsstrukturen.

10. Phraseologie. Ziele und Fragestellungen der phraseologischen Forschung. Phraseologismen und ihre Subklassen. Phraseologisierte Verbindungen. Modellierete Bildungen. Lexikalische Einheiten.

Література:

1. Гінка Б.І. Лексикологія німецької мови: лекції та семінари. – Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2010.
2. Левицький В.В. Лексикологія німецької мови. Вінниця, «Нова книга», 2014.
3. Огуй О.В. Лексикологія німецької мови. Вінниця, «Нова книга», 2003.
4. Ролік А.В. Лексикологія сучасної німецької мови. – Вид.2-е, випр. й доп. – Ніжин: НДПУ імені М. Гоголя, 2003.
5. Степанова М.Д., Чернишова І.І., Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache., М., «Высшая школа», 1986.
6. Шевелева Л.В. Лексикология современного немецкого языка. Курс лекций. – М.: Высш.шк., 2004.
7. Fleischer Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache, VEB Bibliographisches Institut Leipzig, 1992.
8. Heusinger S. Die Lexik der deutschen Gegenwartssprache. Eine Einführung. – München:Fink, 2004.
9. Schlaefter M. Lexikologie und Lexikographie. Eine Einführung am Beispiel deutscher Wörterbücher. – Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2002.

Питання з теоретичної граматики німецької мови:

1. Gegenstand der Morphologie und ihre Grundbegriffe. Gliederung der Grammatik in der modernen Sprachwissenschaft. Gegenstand der Morphologie. Wortarten: Begriff und Kriterien ihrer Ausgliederung. Streifragen der Wortartentheorie. Oppositionsverhältnisse im System der Wortarten.
2. Verb und seine Paradigmatik: Begriff des Paradigmas und Verbalparadigma. Strukturell-semantische Subklassen der Verben. Verbale Valenz.
3. Grammatischen Kategorien des Verbs. Begriff der grammatischen Kategorien. Kriterien ihrer Ausgliederung. Grammatische Bedeutung der Wortformen.
4. Tempussystem im Deutschen. Präsens. Zukunftstempora: Futur 1 und 2. Vergangenheitstempora: Präteritum, Perfekt, Plusquamperfekt. Oppositionsverhältnisse im deutschen Tempussystem.

5. Modi im Deutschen und ihre Oppositionsverhältnisse. Besonderheiten des Indikativs. Oppositionsverhältnisse im Mikroparadigma des Konjunktivs. 4. heischender Konjunktiv Präsens. Konjunktiv II als Ausdrucksform eines irrealen Geschehens. Konjunktiv der berichteten Rede. Modi und Modalfeld.
6. Paradigmatik des Substantivs. Paradigma des Substantivs. Strukturell-
semantische Subklassen der Substantive. Genus als klassifizierendes Merkmal der Substantive. Kategorie des Numerus.
7. Kategorie der Referenz. Referenzanweisungen. Artikel als Ausdrucksmittel des kommunikativen Wertes des Substantivs im Satz. Abhängigkeit des Artikelgebrauchs von der strukturell-semantischen Subklasse des Substantivs. Artikelgebrauch als Transpositionsmittel aus einer strukturell-semantischen Subklasse der Substantive in eine andere. Aussparung des Artikels. Die Abhängigkeit des Artikelgebrauchs von näheren Bestimmungen des Substantivs.
8. Gegenstand der Syntax. Einheiten und Probleme der Syntax. Satz als zentrale Einheit der Syntax. Wesen des Satzes. Satzsemantik. Kommunikative Funktion des Satzes. Kategorien der Prädikativität und der Referenz auf der Satzebene. Grammatische Form des Satzes. Interne Struktur des Satzes. Darstellungsverfahren.
9. Nominale Wortarten. Ihre Wechselseitigen Beziehungen. Adjektiv und seine strukturell-semantische Subklassen. Feldstruktur des Adjektivs als Wortart. Numerale. Pronomen und Pronominalität. Adverb.
10. Einfacher Satz als Begriff. Allgemeines zum Problem der Satzmodellierung. Zweigliedrige Sätze und ihre Modelle. Formal zweigliedrige Sätze mit der Komponente es. Modelle eingliedriger Sätze. Phraseologisierte Satzmodelle. Paradigma des Satzes. Fassungsvermögen eines einfachen Satzes. Textverdichtung.

Література:

1. Кійко, Юрій Євгенович. Теоретична грамати́ка німецької мови як другої іноземної. Die Theoretische Grammatik der Deutschen Sprache Als Zweiter

- Fremdsprache : навч. посіб. (нім. мовою) / Ю. С. Кійко, О. Д. Кудрявцева ; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. - Чернівці : Рута, 2011. - Текст. нім.
2. Приходько А. М. Theoretische Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. Запоріжжя: ЗНУ, 2007.
 3. Borsley R.D. Syntax-Theorie. Ein zusammengefasster Zugang. Deutsche Bearbeitung von Peter Suchsland Thübingen 2001.
 4. Deutsche Grammatik in Theorie und Praxis. Rolf Thieroff, Matthias Tamrat, Nanna Fuhrhop, Oliver Teuber. – Walter de Gruyter, 2012.
 5. Dürscheid Ch. Die verbalen Kasus der Deutschen. Untersuchungen zur Syntax, Semantik und Perspektive. Berlin-NewYork, 2007.
 6. Grimm H.-J. Lexikon zum Artikelgebrauch. Leipzig-Berlin-München. 2002.
 7. Helbig G., Buscha J.. Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. Berlin- München- Wien- Zürich- New York. Langenscheidt, 2001.
 8. Henning M. Tempus und Modalität in geschriebenen und gesprochenen Texten. Tübingen. 2000.
 9. Kijko, Jurij Evgenovych. Deutsche Grammatik: Theorie und Praxis [Text] / J. Kijko & O. Kudrjawzewa = Німецька грамати́ка: теорія і практика : навч. посіб. / Ю. С. Кійко, О. Д. Кудрявцева ; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці : Рута, 2018. - 187 с. : іл. - Текст нім. - Бібліогр.: с. 185-187. - 50 прим. - ISBN 978-966-423-444-0

Питання з історії німецької мови:

1. Ursachen der Sprachentwicklung. Sprachexterne und sprachinterne Faktoren des Sprachwandels. Immanente Gesetze der Sprachentwicklung. Zusammenwirken außer- und innersprachlicher Faktoren der Sprachveränderung.
2. Die erste (germanische) Lautverschiebung. Zeitraum, in dem der phonologische Wandel erfolgte. Gruppen der Laute, die verschoben wurden. Bedeutung der ersten Lautverschiebung für die Entwicklung des

germanischen Lautsystems.

3. Entwicklung des Ablauts. Qualitativer und quantitativer Ablaut, Bedeutung des Ablauts für die Entwicklung grammatischer Kategorien.

4. Entwicklung des ahd. betonten Vokalismus. Entwicklung des Umlauts. Einzelne Abarten des Umlauts. Bedeutung des Umlauts für die Entwicklung grammatischer Kategorien.

5. Entwicklung des mhd. betonten Vokalismus. Weiterentwicklung des Umlauts. Sekundärer Umlaut. Neue Vokalphoneme. Entwicklung des Umlauts zur inneren Flexion.

6. Entwicklung des mhd. unbetonten Vokalismus. Charakter der Abschwächung und ihre Auswirkung auf die grammatischen Formen des Wortes.

7. Die zweite (ahd.) Lautverschiebung. Zeitraum, in dem der phonologische Wandel erfolgte. Gruppen der Laute, die verschoben wurden. Bedeutung der zweiten Lautverschiebung für die Entwicklung des Lautsystems.

8. Entwicklung der Pluralbildungstypen der deutschen Substantive. Pluralbildungstypen in der Gegenwartssprache. Historischer Bezug der einzelnen Pluralsuffixe auf die ide. und ahd. Deklinationstypen.

9. Entwicklung der Steigerungsstufen der deutschen Adjektive. Steigerung als Kategorie des germanischen und deutschen Adjektivs. Herkunft der inneren Flexion als Bildungsmittel der Steigerungsstufen. Gründe für den Konsonantenwechsel in den Paradigmen nah – näher – am nächsten, hoch – höher – am höchsten.

10. Entwicklung des Perfekts und des Plusquamperfekts. Kategorie der Zeit in den einzelnen Entwicklungsperioden des deutschen Verbs. Entstehung der analytischen Zeitformen im Deutschen. Historische Voraussetzungen für die Verwendung der Hilfsverben haben und sein.

Література:

1. Москальская О.И. История немецкого языка (на нем. яз.). – М.: Академия,

2005.

2. Филичева Н.И. История немецкого языка. – М.: Академия, 2005.

3. Bublik, W. N. Geschichte der deutschen Sprache : Lehrbuch. - K.: VYSCA SKOLA, 1983.

4. Die deutsche Sprache. Kleine Enzyklopädie in 2 Bdn. – Leipzig: VEB, 1969-70.

5. Fritz G. Historische Semantik. – Stuttgart; Weimar: Metzler, 1998.

6. Kögler K. Zur Geschichte der deutschen Sprache. – Berlin: Volk und Wissen Volkseigener Verlag, 1956.

7. Schweikle G. Germanisch-deutsche Sprachgeschichte im Überblick. – Stuttgart; Weimar: Metzler, 2002.

Схема аналізу речення

Zwischen den dunkelweißen Pullen mit Kartoffelschnaps standen zwei Flaschen echten französischen Kognaks.

Der Aussagesatz ist einfach, zweigliedrig, vollständig. **Satzminimum:** *Zwischen den Pullen standen zwei Flaschen Kognaks.* **Fakultative Satzglieder:** *dunkelweiß, mit Kartoffelschnaps, echt, französisch.* **Subjekt** (*zwei Flaschen echten französischen Kognaks*): bestimmt-persönlich, ausgedrückt mit einem komplexen substantivischen Wortgefüge. Das Bezugswort ist **Flaschen**, die Bestimmungswörter (Attribute) sind **zwei** (einfaches, vorgestelltes, nicht deklinierbares Kardinalzahlwort), **echten französischen Kognaks** (substantivisches Wortgefüge mit zwei nicht gleichartigen adjektivischen Attributen (einfachen, deklinierbaren, vorgestellten)). **Prädikat** ist *stand* (einfach, verbal, in synthetischer Form), bildet seine Prädikatsgruppe mit dem **Lokaladverbiale** *zwischen den dunkelweißen Pullen mit Kartoffelschnaps*, ausgedrückt durch ein substantivisches Wortgefüge. Bezugswort – *Pulle*, Bestimmungswörter, also Attribute, sind *dunkelweiß* (einfaches, vorgestelltes, deklinierbares, adjektivisches Attribut) und *mit Kartoffelschnaps* (substantivisches, einfaches, nachgestelltes Attribut, ausgedrückt durch eine

Präpositionalgruppe). **Die Wortstellung** im Satz ist invertiert.

Схема аналізу тексту

Schritt 1. Formulieren Sie den *Gegenstand des Textes*. Gehen Sie dabei auf das Thema des Textes ein, indem Sie das Textgeschehen zusammenfassen. Lassen Sie sich von der Frage leiten: „Was wird im Text dargestellt / beschrieben / gezeigt?“

Schritt 2. Formulieren Sie in knapper Form das Anliegen des Autors, d. h. *den Grundgedanken des Textes*. Beim Erfassen des Grundgedankens geht es in erster Linie um die Absicht des Autors und um die Zielsetzung, mit welcher der Text geschrieben wurde.

Schritt 3. Erläutern Sie die *Erzählperspektive* des Textes, d. h. die Blickrichtung des Textes in räumlicher, zeitlicher, personaler und gedanklicher Hinsicht. Gehen Sie bei der Analyse auf die Fragen ein: Wer tritt in der Rolle des Erzählers auf und inwiefern bestimmt das die Darstellung aus zeitlicher und räumlicher Sicht?

Schritt 4. Erläutern Sie die *Kompositionsform* des Textes, d. h. seine funktionale Spezifik (kommunikative Ziele und ihre Realisierung). Ist die Entwicklung der Handlung statisch oder dynamisch? Analysieren Sie dabei die zeitlichen und räumlichen Verhältnisse im Text. Welche sprachlichen Mittel werden zur Realisierung dieser Verhältnisse verwendet?

Schritt 5. Erörtern Sie die *Koloritzeichnung* des Textes. Mit welchen lexikalischen und/oder grammatischen Mitteln wird das zeitliche, örtliche bzw. soziale Kolorit geschaffen? Weisen Sie das mit Beispielen aus dem Text nach und begründen Sie Ihre Stellung.

Schritt 6. Sprechen Sie über die *Art und Funktion der Stilmittel* im Text. Mittel der Bildhaftigkeit und Bildlichkeit. Gehen Sie dabei auf folgende Fragen ein; Kommen stilistisch markierte Sprachmittel im Text vor? Welche Figuren des Ersatzes (Tropen: Metonymien, Metaphern etc.) und die der Auslassung/ Anordnung/ Hinzufügung (z. B Aposiopese, Zeugma, Epipher etc.) kommen im Text vor? Welche Funktionen haben sie im Text?

Schritt 7. Äußern und begründen Sie Ihre Meinung zur Einstellung des Autors

zum Dargestellten. Diese Relation zwischen Text und Sender könnte *subjektiv/objektiv, expressiv/nullexpressiv, eindringlich/distanziert, klar/verschwommen, sachbetont, rational, ausgeglichen, lebhaft, humorvoll, zynisch, provozierend* etc, sein.

Література:

1. Іваненко С. М., Карпусь А. К. Лінгвостилістична інтерпретація тексту. – К.: КДПУ, 1998.
2. Fix U., Poethe H., Yos G. Textlinguistik und Stilistik für Einsteiger. – Frankfurt am Main: Peter Lang, 2003.

Критерії оцінювання кваліфікаційного іспиту

При виставленні підсумкової оцінки за кваліфікаційний іспит усі складові питання вважаються рівноцінними. Кожен екзаменатор веде протокол оцінювання, робить нотатки помилок студента під час відповіді та виставляє оцінку за кожен компонент білета. Під час відповіді екзаменатори не зобов'язані вказувати на помилки студента, але можуть виправляти ті помилки, які унеможливають успішну відповідь. Після відповідей студентів державна екзаменаційна комісія зводить до середнього арифметичного індивідуальні оцінки кожного члена комісії та виводить загальний бал за відповіді на усі питання. Оцінка за іспит є колегіальним рішенням усіх членів на підставі обчислених балів. При узагальненні оцінювання відповідей на екзамені члени комісії користуються такими вимогами й критеріями:

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Критерії оцінювання
90-100	студент продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання програмового матеріалу, вільно володіє спеціальною термінологією, викладає матеріал послідовно, правильно застосовує теоретичні знання з усіх фахових дисциплін для розв'язання практичних завдань; уміє розробляти методику вирішення дослідницьких проблем, використовуючи при цьому новітні досягнення мовознавства і методики викладання.
74-89	студент демонструє систематичні знання програмового матеріалу, володіє навичками лінгвістичного аналізу, вміє теоретично обґрунтувати й застосувати набуті знання з мовознавства і методики викладання; правильно використовує

	<p>професійну термінологію, не допускає у відповіді грубих помилок; припускається 1-4 неточності у викладенні матеріалу або використанні термінології, які не призводять до помилкових висновків і рішень.</p>
60-73	<p>Студент коротко, схематично, але в основному правильно відповідає на питання; викладає матеріал неповно, не завжди послідовно; припускається не більше 5-6 помилок; відчуває певні труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу для виконання практичних завдань; помиляється у використанні професійної термінології.</p>
35-59	<p>студент не може розкрити основний зміст теоретичних питань; викладає матеріал неповно, непослідовно; відчуває труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу для виконання практичних завдань; помиляється у використанні професійної термінології.</p>
1-34	<p>Студент не може розкрити основний зміст теоретичних питань, не володіє навичками застосування набутих знань для виконання практичних завдань; не володіє професійною термінологією; допускає грубі помилки в остаточних висновках.</p>